

Kansainvälisyyspolku

Haapaveden perusopetuksen ja lukion kansainvälisyysuunnitelma

Kansainvälisyysvalmiuksien harjoittaminen ja opettaminen kuuluu koulun tehtäviin. Koulun tehtävä on valmistaa lapsia ja nuoria elämään kulttuurisesti moninaisessa maailmassa yhdenvertaisena toimijana. Opetussuunnitelman perusteissa kansainvälisyys mainitaan arvopohjan, toimintakulttuurin ja laaja-alaisen osaamisen kuvauksissa. Kansainvälisyys ei ole oppiaine: se on näkökulma eri oppisisältöihin ja inspiroiva oppimisympäristö. Kansainvälisyys koulussa on kulttuurista moninaisuutta näkyväksi tekeviä juhlia ja tapahtumia, oppilaita osallistavia toimintapäiviä ja teemaviikkoja. Se on kansainvälisiä vieraita ja asiantuntijoita, ystäviä ja verkostoja sekä erilaisia hankkeita ja oppimisprojekteja.

Haapaveden koulujen kansainvälistä toimintaa ohjaamaan ja tukemaan on kansainvälisyystyöryhmä laatinut lukion, perusopetuksen ala- ja yläkoulujen ja koulujen esiopetuksen yhteisen kansainvälisyysuunnitelman. Kansainvälisyysuunnitelma on jaettu kolmeen osaan: alakoulun kansainvälisyysuunnitelma (luokat 0-6), yläkoulun kansainvälisyysuunnitelma ja lukion kansainvälisyysuunnitelma. Kansainvälisyysuunnitelmassa on asetettu tavoitteet tuleville viidelle lukuvuodelle. Suunnitelman tavoitteena on luoda yhteinen kansainvälisyyspolku, jossa jokainen lapsi ja nuori Haapavedellä saa osallistua eri tavoin

kansainvälisyystoimintaan. Koulussa saadut kokemukset kansainvälisistä projekteista, erilaiset kansainväliset kontaktit sekä kulttuurinen ymmärrys ovat voimavaroja sekä yksilön itsensä kannalta että myöhemmin työelämässä. Suunnitelman tavoitteena on myös lisätä henkilöstön kansainvälisyysosaamista ja luoda kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja.

Koulujen kansainvälinen toiminta on jaettu neljälle tasolle:

- maailman kansalaisen asenne: kansainvälisyys asenteina, uskalluksena ja ymmärryksenä
- kotikansainvälisyys
- toiminta kansallisissa verkostoissa ja yhteistyö
- kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus

KANSAINVÄLISYYSSUUNNITELMA HAAPAVEDEN ALAKOULUT

	Mitä meillä on?	Mitä haluamme kehittää?	Toiminta? Kenelle suunnattu?	Kuka tekee?	Aikataulu	Arviointi
Maailman kansalaisen asenne: kansainvälisyys asenteina, uskalluksena ja ymmärryksenä	Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen	Opettajien, oppilaiden ja koko koulun osallistaminen Kestävä kehitys osana maailmankansalaisuutta; kehitys- ja avustustyö	Ainakin: • 0-2 luokat: videoyhteistyöt • 3-6 luokat: E-twinning	Koko koulu	Ympäri lukuvuoden	Itsearviointi Oppilailta saatu palaute
Kotikansainvälisyys	Eri kielet ja kulttuurit esillä (tervehdykset, onnittelulaulut, päivänavaukset) Oppiaineisiin sisältyvät teemat ja teemapäivät (esim. seurapaitapäivä - Eurooppa urheiluviikko)	Kaikkien koulujen sitouttaminen kotikansainvälisyyteen Rohkeutta käyttää eri kieliä Eri kielet luontevaksi osaksi kouluarkea (ei vain tietyillä tunneilla)	• MOK-viikko • Eurooppa-viikko • Teemapäivät Kaikkien alakoulun oppilaille ja henkilökunnalle	Luokanopettajat ja aineenopettajat	Ympäri lukuvuoden	Itsearviointi Oppilailta saatu palaute
Kansalliset verkostot ja yhteistyö	Yhteistyö Haapaveden opiston kanssa Yhteistyö muiden kuntien alakoulujen kanssa	Kaikki alakoulut osaksi toimintaa E-twinning Vierailut videoyhteydellä	Koko koululle	Luokanopettajat ja aineenopettajat	Ympäri lukuvuoden	Itsearviointi Oppilailta saatu palaute Yhteistyötahojen palaute

		<p>Yhteistyö nuorisotoimen kanssa</p> <p>Hyödynnetään sivustoja mm. www.gloaalikasvatus.fi www.maailmankoulu.fi</p>				
<p>Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus</p>	<p>Vierailijoita eri maista, kotouttamiskurssilaisia harjoittelussa</p> <p>Olemassa olevat kontaktit, yhteistyökoulut Euroopassa, Nepal-yhteistyö</p>	<p>E-twinning-alustan jalkauttaminen jokaisen koulun arkeen</p> <p>Tulevien Erasmus/ Nordplus-projektien käynnistäminen ja koordinointi</p> <p>Opettajien koulutukseen lisää kansainvälisyysosaamista (E-twinning, Erasmus, Nordplus)</p> <p>Verkostojen luominen paikallisesti toimivien ja kansainvälisesti toimivien järjestöjen kanssa</p> <p>Yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen maahanmuuttajien</p>	<p>Kansainväliset kirjeenvaihtokaverit tai videoyhteydenpito</p> <p>Oppilaiden osallistaminen kv-vierailuryhmien yhteydessä, kv-vierailijat luokissa (vaihto-oppilaat, kv-järjestöjen edustaja)</p> <p>Oppilaiden mahdollinen liikkuminen ystävyyskuntakoulujen välillä</p> <p>Henkilökunnalle suunnatut Erasmus-projektit</p>	Koko koululle	Ympäri lukuvuoden	Projektin päätteeksi tehtävät arvioinnit

		<p>kotouttamisohjelmia järjestävien oppilaitosten kanssa (esim. vierailut alakouluilla)</p> <p>Vaihto-opiskelijoiden vastaanottaminen kouluille</p> <p>Vaihto-oppilas kertomaan kokemuksiaan (suomalainen tai ulkomaalainen)</p> <p>Oppilaille mahdollinen osallistuminen kansainvälisiin liikkuvuuksiin (Erasmus/Nordplus)</p> <p>Koulujen henkilökunnan omien kansainvälisten verkostojen hyödyntäminen</p>	<p>(kurssit, job shadowing)</p>			
--	--	---	---------------------------------	--	--	--

KANSAINVÄLISYYSSUUNNITELMA HAAPAVEDEN YLÄKOULU

	Mitä meillä on?	Mitä haluamme kehittää?	Toiminta? Kenelle suunnattu?	Kuka tekee?	Aikataulu	Arviointi
<p>Maailman kansalaisen asenne: kansainvälisyys asenteina, uskalluksena ja ymmärryksenä</p>	<p>Oppiaineisiin sisältyvät teemat (kielet, opinto-ohjaus, reaaliaineet, äidinkieli ja kirjallisuus, kuvataide, kotitalous, musiikki, liikunta)</p> <p>Henkilöstön omat olemassa olevat kontaktit/verkostot</p> <p>TVT:n monipuolinen hyödyntäminen</p> <p>Yhteistyö eri oppilaitosten kanssa</p> <p>Pohjola Norden -jäsenyys</p>	<p>Luoda toisia ihmisiä, kulttuureita ja kansainvälisyyttä arvostava asenneilmapiiri.</p> <p>Kykyä nähdä kulttuurien moninaisuus lähtökohtaisesti myönteisenä voimavarana.</p> <p>Tarjota aitoja kokemuksia ja kulttuurien välisiä kohtaamisia.</p> <p>Tukea maailmankuvan rakentumista kansainvälisyyskokemuksen avulla.</p> <p>Parantaa vuorovaikutustaitoja.</p>	<p>Koko yläkoulu</p> <p>Eri kieliin ja kulttuureihin liittyvät teemapäivät.</p> <p>Euroopan kielten päivä 26.9.</p> <p>TET</p> <p>Kielisuihkutus</p> <p>Virtuaalivierailut</p> <p>Vierailut</p> <p>Teknologian mahdollisuudet maailmaan tutustumisessa</p> <p>kirjallisuus, elokuvat, dokumentit ja musiikki oppimisvälineinä</p>	<p>Opettajat omilla oppitunneillaan</p> <p>Henkilökunta työnsä ohessa</p> <p>Oppilaat oppitunneilla</p> <p>Koulun tiimit, oppilaskunta & tukioppilaat</p> <p>TET opo & oppilaat</p>	<p>Lukuvuosittain</p>	<p>Palautelomakkeet</p> <p>Kyselyt</p> <p>Itsearviointi</p> <p>Avoin keskustelu toiminnassa mukana olleiden kesken</p> <p>Kirjallinen kooste</p> <p>Arvioidaan kokonaisuutta tarpeiden, asetettujen tavoitteiden, toteutuksen ja vaikuttavuuden näkökulmasta.</p>

		<p>Nähdä kestävä kehitys osana maailmankansalaisuutta.</p> <p>Osallistaa koko kouluuyhteisö.</p> <p>Vahvistaa työelämätaitoja.</p>				
Kotikansainvälisyys	<p>Oppiaineisiin sisältyvät teemat (kielet, opinto-ohjaus, reaaliaineet, äidinkieli ja kirjallisuus, kuvataide, kotitalous, musiikki, liikunta)</p> <p>Henkilöstön omat olemassa olevat kontaktit/verkostot</p> <p>Yhteistyö eri oppilaitosten kanssa</p> <p>Pohjola Norden jäsenyys</p>	<p>Edistää kullekin kieliympäristöille tyypillisten viestintätilanteiden omaksumista ja tapakulttuurien oppimista.</p> <p>Mahdollistaa monikulttuuriset kohtaamiset ja eri kielet luonnolliseksi osaksi koulutyön arkea tasapuolisesti kaikille.</p> <p>Hyödyntää E-twinning alustan mahdollisuuksia.</p>	<p>Koko yläkoulu</p> <p>Erlaisiin ruokakulttuureihin tutustuminen.</p> <p>Oppilaita ohjataan lukemaan ympäristön kulttuurisia viestejä hyödyntäen kirjallisuutta, elokuvia, dokumentteja ja musiikkia.</p> <p>Kielisuihkutus</p> <p>Virtuaalivierailut</p> <p>Vierailut</p>	<p>Opettajat omilla oppitunneillaan</p> <p>Henkilökunta työnsä ohessa</p> <p>Oppilaat oppitunneilla</p> <p>Koulun tiimit, oppilaskunta & tukioppilaat</p> <p>TET opo & oppilaat</p> <p>Huoltajat</p>	Lukuvuosittain	<p>Palautelomakkeet</p> <p>Kyselyt</p> <p>Itsearviointi</p> <p>Avoin keskustelu toiminnassa mukana olleiden kesken</p> <p>Kehitysideat</p>

	TVT:n monipuolinen hyödyntäminen		Oppiainerajat ylittävä yhteistyö TET Tapahtumat			
Kansalliset verkostot ja yhteistyö	Henkilöstön omat olemassa olevat kontaktit/verkostot Yhteistyö eri oppilaitosten kanssa Pohjola Norden jäsenyys. TVT:n monipuolinen hyödyntäminen	Edistää oppilaiden kielellisiä ja kulttuurisia taitoja/valmiuksia monimuotoisissa autenttisissa viestintäympäristöissä. Kehittää ja laajentaa yhteistyötä (E-twinning).	Koko yläkoulu & yhteistyöverkostot Virtuaalivierailut Vierailut TET Oppituntivierailut ja yhteydenpito TVT:tä hyödyntäen Osaamisen jakaminen	Opettajat ja henkilökunta Oppilaat oppitunneilla TET opo & oppilaat	Lukuvuosittain	Itsearviointi Avoin keskustelu toiminnassa mukana olleiden kesken Kokonaisuuden arviointi tarpeiden, asetettujen tavoitteiden, toteutuksen ja vaikuttavuuden näkökulmasta
Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus	Henkilöstön omat olemassa olevat kontaktit/verkostot Yhteistyö eri oppilaitosten kanssa Pohjola Norden jäsenyys	Toteuttaa eri liikkuvuuksia. Mahdollistaa uuden oppimista ja itsensä kehittämistä. Edesauttaa työhyvinvointia ja työyhteisön hyvinvointia.	Koko yläkoulu Jobshadowing, opettajavaihdot ja kurssit Ryhmäliikkuvuudet Projektit	Opettajat Henkilökunta Oppilaat Huoltajat	Lukuvuosittain erillisten aikataulujen puitteissa	Palautelomakkeet Kyselyt Itsearviointi Avoin keskustelu toiminnassa mukana olleiden kesken

	TVT:n monipuolinen hyödyntäminen	<p>Mahdollistaa molemminpuolista osaamisen jakamista.</p> <p>Tukea maailman kansalaistaitojen hyödyntämistä käytännössä.</p> <p>Parantaa ja vahvistaa kielitaitoa yhdessä oppimisen ja toimimisen kautta.</p> <p>Kehittää ja laajentaa yhteistyötä (E-twinning).</p>	Tapahtumat			<p>Kirjallinen kooste</p> <p>Arvioidaan kokonaisuutta olemassa olleiden tarpeiden, asetettujen tavoitteiden, toteutuksen ja vaikuttavuuden näkökulmasta.</p>
--	----------------------------------	--	------------	--	--	--

KANSAINVÄLISYYSSUUNNITELMA HAAPAVEDEN LUKIO

	Mitä meillä on?	Mitä haluamme kehittää?	Toiminta? Kenelle suunnattu?	Kuka tekee?	Aikataulu	Arviointi
Maailman kansalaisen asenne: kansainvälisyys asenteina, uskalluksena ja ymmärryksenä	<p>TO4-opintojakso Maailmankansalaiseksi</p> <p>Oppiaineisiin sisältyvät teemat (kielet, reaaliaineet, äidinkieli ja kirjallisuus, kuvataide, musiikki, liikunta)</p>	<p>Tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eri kulttuurien tuntemuksen ja kunnioituksen lisääminen • Oman kulttuuri-identiteetin vahvistaminen • Monilukutaidon ja kielitietoisuuden lisääminen kansainvälisyysnäkökulmasta • Aktiivisen kansalaisen perustaitojen soveltaminen 	<p>Koko lukiolle Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutustuminen johonkin humanitaariseen järjestöön (projektityö) • Kansainvälisten kontaktien ja eTwinningin hyödyntäminen mahdollisuuksien mukaan • Järjestetään opiskelijaryhmän omien toiveiden mukaan teemaviikko, teemapäiviä, tietoiskuja, asiantuntijavierailuja, luentoja tai muita vastaavia. 	<p>Opettajat omilla oppitunneilla</p> <p>Opintojakson toteutuessa vastuuopettajien johdolla osallistetaan koko koulun väki.</p>	Jatkuvaa toimintaa	Yleisen tason arviointia vuosittain kyselyillä, teemapäivien toteutuksen arviointi (opiskelijat, opettajat, yhteistyökumppanit), projektityön itsearviointi
Kotikansainvälisyys	<p>TO4-opintojakso Maailmankansalaiseksi</p> <p>Elävä kirjasto</p>	Samat kuin yllä. Lisätään tietoisuutta ja toimintaa.	Samat kuin yllä. Elävä kirjasto kansainvälisyyden näkökulmasta.	Samat kuin yllä.	Samat kuin yllä.	Samat kuin yllä.

	Oppiaineisiin sisältyvät teemat (kielet, reaaliaineet, äidinkieli ja kirjallisuus, kuvataide, musiikki, liikunta)	Opintojakso TO4 toteutetaan säännöllisesti. Luodaan paikallisesti toimivien kansainvälisten järjestöjen kanssa.				
Kansalliset verkostot ja yhteistyö	Yhteistyö alueen muiden lukioiden kanssa (Vierailu Cernissä) Yritysyhteistyö paikallisten yritysten ja korkeakoulujen kanssa (TET) Oph:n koulutukset ja seminaarit	Opintojakso TO4 toteutetaan säännöllisesti. Luodaan verkostoja paikallisesti toimivien kansainvälisten järjestöjen kanssa. Lisätään opettajien koulutuksiin kansainvälisyysosaamista (eTwinning ym.)	Opettajien koulutukset (sekä etä- että lähitoteutuksena) 2. vsk:n TET-harjoittelut (teemat liittyvät kansainvälisyystaitoihinkin) Korkeakouluvierailut ja vieraiden vastaanottaminen oppitunneilla	Opiskelijoiden vierailut ja TET pääasiassa opinto-ohjaajan vastuulla	Lukuvuosittain	Palautekyselyt, itsearviointi, osaamisen jakaminen

Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus	TO5-opintojakso Matkalla Euroopassa	Kohdemaan kulttuurin tuntemuksen ja kunnioituksen lisääminen Oman kulttuuri-identiteetin vahvistaminen Monilukutaidon ja kielitietoisuuden lisääminen kansainvälisyysnäkökulmasta Aktiivisen kansalaisen perustaitojen soveltaminen	1. vsk: Opiskelijoiden kanssa valitaan matkakohde, johon tutustutaan etukäteen. Matkan valmistelu Rahankeruu 2. vsk: Matkan toteuttaminen ja matkapäiväkirja	Opintojakson vastuuopettajat ohjaavat toimintaa sekä 1. vuoden aikana että toteuttavat matkan 2. vuoden keväällä opiskelijoiden kanssa. Mukana ryhmän koosta riippuen kolmas opettaja valvojana.	Kaksi lukuvuotta	Opintojakson aikana keskustelut, matkan jälkeen matkapäiväkirja
	----- TO6-opintojakso Ikkunat auki Eurooppaan, Erasmus+	----- Yllä olevien lisäksi Eri kulttuurien tuntemuksen ja kunnioituksen lisääminen Valitun hankkeen tai projektin omat tavoitteiden toteuttaminen	----- Erikseen valittava opiskelijaryhmä, eri vuosikurssien opiskelijoita projektin kestosta riippuen Sisällöt määrittyvät sen mukaan, mihin projektiin tai hankkeeseen päädytään.	----- Vastuuopettajat	----- Projektin kestosta riippuen yhdestä kahteen lukuvuotta	----- Kyselyt, haastattelut, keskustelut

	<p>TO7-opintojakso Oleskelu kielialueella</p>	<p>Yllä olevien lisäksi perehdytään kohdekieliseen kulttuuriin ja vahvistetaan monipuolisesti käytännön kielitaitoa arkipäivän tilanteissa.</p>	<p>Opintojakso on suunnattu opiskelijoille, jotka oleskelevat kohdekieliselä kielialueella lukio-opintojensa aikana esimerkiksi vaihto-opiskelijana, työskennellessään ulkomailla tai kielikurssille osallistuessaan. Oleskelun vähimmäispituus tulee olla 2-3 kuukautta (vaihto-opiskelu), 2-3 viikkoa (kielikurssi opetusmäärästä riippuen), 2 kk kohdekielisessä perheessä työskentelyä ja 3 kk suomenkielisessä (au pair –työ) sekä vähintään 2kk (muu työ).</p>	<p>Vastuuopettaja</p>	<p>Vaihdon pituus riippuu opiskelijasta ja vaihdon järjestäjästä, yleensä muutamasta viikosta koko lukuvuoteen</p>	<p>Kurssisuoritukseen kuuluu oleskelun lisäksi työtodistus tai todistus opiskelusta sekä kirjallinen raportti oleskelun sisällöstä (1 sivu) ja itsearviointi kielitaidon ja kulttuurintuntemuksen kehittymisestä (1 sivu).</p>
	<p>Vaihto-opiskelijat (sekä meillä että meiltä) Erasmus+-vieraat Opettajien kurssit ja job shadowing (Erasmus+) eTwinning</p>	<p>Tehdään kv-toimintaa ja liikkuvuuksia vielä näkyvämmäksi koulun arjessa. Luodaan uusia verkostoja (esim. Nordplus)</p>	<p>Kurssit ja job shadowing opettajille, vieraiden vastaanotto opiskelijat ja opettajat (pääsääntöisesti Erasmus+-projektien puitteissa)</p>	<p>Vastuuopettajat</p>	<p>Lukuvuosittain erillisten aikataulujen puitteissa</p>	<p>Palautekyselyt, toiminnan esittely kokouksissa, keskustelut, itsearvioinnit</p>